

**ΩΡΑ ΓΙΑ ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ
ΜΑΖΙ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΚΑΡΚΙΝΟΥ**

**TIME TO
ACCELERATE FOR EUROPE**
TOGETHER AGAINST CANCER

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΜΑΝΙΦΕΣΤΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΡΚΙΝΟ 2024

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Στα παρακάτω συμπεριλαμβάνονται αποσπασμάτα από το «Ώρα για Επιτάχυνση – Ευρωπαϊκό Μανιφέστο για τον Καρκίνο 2024». Θα βρείτε ολόκληρο το Μανιφέστο στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.europecancer.org/manifesto

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΜΑΝΙΦΕΣΤΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΡΚΙΝΟ 2024	5
Η έγκαιρη ανίχνευση σώζει ζωές: τα δικαιώματα των πολιτών για καλύτερες πολιτικές έγκαιρου εντοπισμού	6
Έγκαιρη ανίχνευση καρκίνου: πεδίο αυξανόμενων επιλογών και ευκαιριών	6
Έγκαιρη ανίχνευση του καρκίνου: παίρνοντας τον παλμό στις ανισότητες	7
Εξισορρόπηση της ατζέντας της ΕΕ για την έγκαιρη ανίχνευση του καρκίνου	8
Ώρα για επιτάχυνση: για έγκαιρη ανίχνευση καρκίνου	8
Ένα εργατικό δυναμικό της ογκολογίας σε κρίση: αυτοί ενδιαφέρονται για εμάς, εμείς αντίστοιχα	9
Η έλλειψη εργατικού δυναμικού στην ογκολογία: δεν είναι ωρολογιακή βόμβα. Είναι ήδη εδώ.	9
Υπερβαίνοντας τα έργα: η περίπτωση ενός σχεδίου δράσης της ΕΕ για την αντιμετώπιση των ελλείψεων εργατικού δυναμικού στον τομέα της υγείας.	10
Ώρα για επιτάχυνση: για τους επαγγελματίες ογκολογίας της Ευρώπης.	10

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΜΑΝΙΦΕΣΤΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΡΚΙΝΟ 2024

Συνοψίζοντας το Μανιφέστο «Ώρα για Επιτάχυνση» η ακόλουθη πρόταση υποβάλλεται σε όλους τους Ευρωπαϊκούς φορείς, σε όλους αυτούς που θα πάρουν αποφάσεις ενόψει των επικείμενων ευρωπαϊκών εκλογών:

- **Εκπληρώστε πλήρως την υπόσχεση και τις δυνατότητες του Ευρωπαϊκού Σχεδίου Καταπολέμησης του Καρκίνου και της Ερευνητικής Αποστολής της ΕΕ για τον Καρκίνο, από το 2024 και έως το 2030 και μετά**

Οι στόχοι, τα έργα και οι βάσεις που προέκυψαν από τη δημοσίευση του Ευρωπαϊκού Σχεδίου Καταπολέμησης του Καρκίνου και της Ερευνητικής Αποστολής της ΕΕ για τον Καρκίνο πρέπει να ολοκληρωθούν, όχι να μείνουν μισά. Η δέσμευση των πολιτικών και μη- ενδιαφερομένων πρέπει να ανανεωθεί και να ενισχυθεί.

- **Ανανεώστε το Ευρωπαϊκό Σχέδιο Καταπολέμησης του Καρκίνου και της Ερευνητικής Αποστολής της ΕΕ για τον Καρκίνο**

Ο κόσμος δεν έχει μείνει στάσιμος από το 2021. Παράγοντες που υποδεικνύουν την αξία της ενημέρωσης περιλαμβάνουν: αυξανόμενες εξελίξεις της επιστήμης και της πρακτικής σε τομείς όπως η κατανόηση του κληρονομικού καρκίνου, η έγκαιρη ανίχνευση πολλαπλών καρκίνων και η εξατομικευμένη ιατρική και η συνεχιζόμενη έλλειψη εργατικού δυναμικού στα ογκολογικά συστήματα σε όλη την Ευρώπη που χρονίζει υπερβολικά.

- **Επέκταση της πανευρωπαϊκής προσέγγισης με στόχο τον έλεγχο του καρκίνου**

Ο καθορισμός σαφών στόχων σε οποιοδήποτε τομέα δραστηριότητας παρέχει σαφήνεια, βεβαιότητα, υπευθυνότητα και ενώνει διάφορους ενδιαφερόμενους φορείς μέσω ενός κοινού στόχου. Στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής πολιτικής για τον καρκίνο, μπορεί επίσης να χρησιμεύσει ως ζωτικός μηχανισμός για την αντιμετώπιση των ανισοτήτων στη φροντίδα του καρκίνου που υπάρχουν μεταξύ και εντός των χωρών.

Η πρόοδος προς τους υφιστάμενους στόχους της ΕΕ σε τομείς όπως η εξάλειψη του καρκίνου του HPV, η επίτευξη μιας γενιάς χωρίς καπνό, η πρόσβαση σε προγράμματα προσυμπτωματικού ελέγχου και η ολοκληρωμένη φροντίδα του καρκίνου, θα πρέπει να αναφέρονται και να δημοσιεύονται ετησίως για να επιταχυνθεί η ώθηση προς την επίτευξή τους.

Νέοι στόχοι θα πρέπει να συμφωνηθούν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Κοινοβούλιο και τα κράτη μέλη. Οι προτάσεις περιλαμβάνουν: ένα κατά μέσο όρο 70% ποσοστό δεκαετούς επιβίωσης για όλους τους Ευρωπαίους ασθενείς με καρκίνο έως το 2035 (το όραμα «70:35»¹) και, σε συνδυασμό με αυτό, διπλασιασμό της επιβίωσης για όγκους κακής πρόγνωσης.

- **Κάντε την Ευρώπη παγκόσμιο ηγέτη στον αγώνα κατά του καρκίνου**

Η αυξανόμενη συχνότητα του καρκίνου είναι μια παγκόσμια πρόκληση. Με τα θεμέλια του Ευρωπαϊκού Σχεδίου Καταπολέμησης του Καρκίνου και της Ερευνητικής Αποστολής της ΕΕ για τον Καρκίνο, υπάρχει πλέον η ευκαιρία για την ΕΕ να αναλάβει ηγετικό ρόλο σε παγκόσμιο επίπεδο. Θα πρέπει να επιδιωχθούν ενεργά οι πιθανότητες συνέργειας παγκόσμιων προσπαθειών, όπως ο στόχος της ΠΟΥ για εξάλειψη του καρκίνου του τραχήλου της μήτρας και η σύνδεση των προσπαθειών της ΕΕ για τον καρκίνο με τις προσπάθειες των ΗΠΑ για τον καρκίνο «Cancer Moonshot».

- **Αντιμετώπιση της κρίσης του εργατικού δυναμικού στην ογκολογία στην Ευρώπη**

Έχοντας έμπνευση από τις νέες δεσμεύσεις σε επίπεδο ΕΕ για την καταπολέμηση των ελλείψεων προϊόντων υγείας και φαρμάκων ως συλλογικό εγχείρημα σε όλες τις χώρες, η νέα Ευρωπαϊκή Επιτροπή 2024-29 θα πρέπει να θέσει κοινούς στόχους και να αναλάβει πρωτοβουλία για την καταπολέμηση της επίμονης και αυξανόμενης κρίσης έλλειψης προσωπικού στην ογκολογία και τα επαγγέλματα υγείας σε όλες τις χώρες της ΕΕ.

Ενθαρρύνουμε όλους όσοι υποστηρίζουν την Ευρωπαϊκή Συμφωνία για τον Καρκίνο και το Μανιφέστο «Ώρα για Επιτάχυνση» να μοιραστούν την υποστήριξή τους μέσω του manifesto@europeanccancer.org

¹Δείτε European Groundshot —αντιμετώπιση των προκλήσεων της Ευρώπης στην έρευνα για τον καρκίνο: μια επιτροπή ογκολογίας Lancet [https://www.thelancet.com/journals/lanonc/article/PIIS1470-2045\(22\)00540-X/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lanonc/article/PIIS1470-2045(22)00540-X/fulltext)

ΩΡΑ ΓΙΑ ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ: ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΜΑΝΙΦΕΣΤΟ ΤΟΥ ΚΑΡΚΙΝΟΥ ΓΙΑ ΤΟ 2024

Τέθηκαν τα θεμέλια, δημιουργήθηκαν κοινότητες συνεργασίας, αλλά η δουλειά δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί

Η «Ώρα για Επιτάχυνση: Μαζί κατά του Καρκίνου» παρουσιάζεται δεόντως ως μανιφέστο συστάσεων για το μέλλον της Ευρωπαϊκής πολιτικής για τον καρκίνο στο πλαίσιο της επόμενης Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2024-2029.

Αντιπροσωπεύει το αποτέλεσμα διαβουλεύσεων με μεγάλο αριθμό οργανισμών και ατόμων που δραστηριοποιούνται στην πανευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της πολιτικής για τον καρκίνο και ειδικών διαβουλεύσεων με τα δίκτυα εστιασμένων θεμάτων (Focused Topic Networks) της Ευρωπαϊκής Οργάνωσης του Καρκίνου (ECO). Ευχαριστούμε ιδιαίτερα τις εταιρείες-μέλη της ECO και τη Συμβουλευτική Επιτροπή Ασθενών ECO για τον πρόσθετο έλεγχο των προτάσεων κατά τη διαβούλευση για το μονοπάτι έγκρισης πολιτικής που πραγματοποιήθηκε για το πλήρες προσχέδιο.

Οι συστάσεις του μανιφέστου Time to Accelerate αντικατοπτρίζουν εμπειρίες και προοπτικές που συγκεντρώθηκαν κατά τη διάρκεια μιας άνευ προηγουμένου πενταετούς περιόδου στην πολιτική της ΕΕ για τον καρκίνο, με ιδιαίτερη προσοχή και επένδυση που παρέχεται τόσο μέσω του Ευρωπαϊκού Σχεδίου Καταπολέμησης του Καρκίνου όσο και της Ερευνητικής Αποστολής της ΕΕ για τον Καρκίνο.

Το Ώρα για Επιτάχυνση: Μαζί κατά του Καρκίνου χαιρετίζει και συγχαίρει τα κράτη μέλη της ΕΕ και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη δέσμευση που αντιπροσωπεύουν και οι δύο πρωτοβουλίες και την ελπίδα που προσφέρουν για μια νέα εποχή διασυννοριακής συνεργασίας στην περίθαλψη του καρκίνου.

Αλλά αυτή η υπόσχεση για το μέλλον δεν πρέπει να μειωθεί ή να σβήσει από οποιαδήποτε βιασύνη προς νέες ατζέντες και εναλλακτικά ενημερωτικά δελτία μιας νέας Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι σπόροι που φυτεύτηκαν πρόσφατα από το Ευρωπαϊκό Σχέδιο Καταπολέμησης του Καρκίνου και την Ερευνητική Αποστολή της ΕΕ για τον Καρκίνο πρέπει να τροφοδοτηθούν για πλήρη ανάπτυξη. Οι πολιτικές δεσμεύσεις πρέπει να ανανεωθούν. Πρέπει να συνεχίσουμε να αναγνωρίζουμε και να ανταποκρινόμαστε στα κενά, στις νέες ανάγκες και τις προόδους στην επιστήμη, την πρακτική και την τεχνολογία στην Ευρωπαϊκή μας κοινότητα για τον καρκίνο.

Η Ώρα για Επιτάχυνση: Μαζί κατά του Καρκίνου μεταφέρεται ως βασική συνεισφορά σε αυτή τη συζήτηση και απάντηση. Καλούμε όλους όσους βρίσκουν τις συστάσεις του άξιες ενεργής υποστήριξης να συμμετάσχουν στην Ευρωπαϊκή κοινότητα του καρκίνου για την προώθηση της υιοθέτησής τους.

Μάθετε περισσότερα και εγγραφείτε στην καμπάνια στη διεύθυνση <https://www.europecancer.org/manifesto>

Η έγκαιρη ανίχνευση σώζει ζωές: τα δικαιώματα των πολιτών για καλύτερες πολιτικές έγκαιρου εντοπισμού

Έγκαιρη ανίχνευση καρκίνου: πεδίο αυξανόμενων επιλογών και ευκαιριών

Για εκείνους τους καρκίνους που μπορεί να έχουν περισσότερες πιθανότητες να εντοπιστούν και να διαγνωστούν σε πρώιμο στάδιο - πριν γίνουν προχωρημένοι και μεταστατικοί - τα οφέλη περιλαμβάνουν:

- σημαντική αύξηση των πιθανοτήτων επιτυχίας της θεραπείας, παρέχοντας σε πολλές περιπτώσεις την ευκαιρία για αποτελεσματική θεραπεία.
- διάθεση ενός μεγαλύτερου φάσματος επιλογών θεραπείας, συμπεριλαμβανομένης της λιγότερο επεμβατικής και τοξικής θεραπείας, με χαμηλότερους κινδύνους και επιπτώσεις στην ποιότητα ζωής.
- παροχή ευκαιρίας για πιο άμεσες και λιγότερο δαπανηρές επιλογές θεραπείας, και,
- αποτροπή εμφάνισης πιο σοβαρών συμπτωμάτων και επιπλοκών που σχετίζονται με έναν καρκίνο.

Οι πολιτικές που μπορούν να βοηθήσουν στην έγκαιρη ανίχνευση του καρκίνου περιλαμβάνουν:

- πρόσβαση και αποδοχή προγραμμάτων προσυμπτωματικού ελέγχου καρκίνου.
- βελτίωση της ευαισθητοποίησης σχετικά με τα πρώιμα προειδοποιητικά σημεία και συμπτώματα του καρκίνου,
- έτοιμη πρόσβαση σε υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης, συμπεριλαμβανομένης της οικοδόμησης ικανοτήτων στην πρωτοβάθμια περίθαλψη, ώστε να καταστεί δυνατή η άμεση ιατρική φροντίδα για οποιεσδήποτε τέτοιες ανησυχίες, και,
- παρακολούθηση των ομάδων που διατρέχουν υψηλότερο κίνδυνο να αναπτύξουν καρκίνο, όπως τα άτομα που ζουν με ηπατίτιδα Β και ηπατίτιδα C.

Επιπλέον, ο τομέας της ανίχνευσης καρκίνου υφίσταται πολλές επιστημονικές, τεχνικές και πρακτικές επαναστάσεις ταυτόχρονα. Αυτό περιλαμβάνει:

- καλύτερη προσαρμογή και απόδοση των προγραμμάτων προσυμπτωματικού ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων προγραμμάτων με βάση τον κίνδυνο για τον προσυμπτωματικό έλεγχο καρκίνων όπως ο καρκίνος του πνεύμονα, ο καρκίνος του προστάτη και ο καρκίνος του στομάχου.

- ενημερώσεις στις τεχνολογίες που χρησιμοποιούνται για τη διεξαγωγή προσυμπτωματικού ελέγχου για καρκίνους όπως ο καρκίνος του μαστού, του παχέος εντέρου και του τραχήλου της μήτρας, συμπεριλαμβανομένων νέων μέσων για τη βελτίωση της πρόσβασης, όπως η αυτοδειγματοληψία,
- αυξανόμενη κατανόηση σχετικά με την πιθανή γενετική διάθεση ενός ατόμου στον καρκίνο,
- τη χρήση της Τεχνητής Νοημοσύνης για την επιτάχυνση και τη βελτίωση της ανίχνευσης και της διάγνωσης του καρκίνου, και,
- Η αυξανόμενη διαθεσιμότητα νέων τεχνολογιών, όπως η υγρή βιοψία και άλλοι βιοδείκτες, και η υπόσχεση τεχνολογιών ανίχνευσης πολλαπλών καρκίνων και δοκιμών γονιδιωματικού όγκου για τη βελτίωση τόσο της ανίχνευσης όσο και της οδού για πιο αποτελεσματική θεραπεία.

Έγκαιρη ανίχνευση του καρκίνου: παίρνοντας τον παλμό στις ανισότητες

Όπως σε πολλούς τομείς φροντίδας του καρκίνου, η ανάλυση των διαθέσιμων δεδομένων δίνει μια εικόνα ορισμένων σημαντικών ανισοτήτων στην έγκαιρη ανίχνευση των πολιτικών για τον καρκίνο σε όλη την Ευρώπη. Η ακόλουθη στατιστική ανάλυση και επιλεγμένο στιγμιότυπο έχει ληφθεί από το European Cancer Pulse, με στοιχεία πηγής από τη Eurostat.

Χώρα	Δείκτης	Αξία	Έτος	Πηγή	
Ρουμανία	Ποσοστό προσυμπτωματικού ελέγχου καρκίνου του μαστού	9%	2019	EU-ROSTAT	
Βουλγαρία		36%			
Πολωνία		51%			
Γαλλία		70%			
Ισπανία		74%			
Σουηδία		95%			
Ρουμανία	Δεν έκανα ποτέ εξέταση μαστού με βάση το εισόδημα	Πολύ χαμηλό εισόδημα			85%
		Χαμηλού εισοδήματος			76,4%
		Μεσαίο εισόδημα			71,9%
		Υψηλό εισόδημα			69,5%
		Πολύ υψηλό εισόδημα			54,7%
Σουηδία	Δεν έκανα ποτέ εξέταση μαστού με βάση το εισόδημα	Πολύ χαμηλό εισόδημα	6,1%		
		Χαμηλού εισοδήματος	4,9%		
		Μεσαίο εισόδημα	2,9%		
		Υψηλό εισόδημα	0,7%		
		Πολύ υψηλό εισόδημα	1,3%		
Ρουμανία	Ποσοστό προσυμπτωματικού ελέγχου καρκίνου του τραχήλου της μήτρας	77,1%	2023	EU-ROSTAT	
Ολλανδία		100%			
Δανία		98,6%			
Ιρλανδία		95,5			
Ιταλία		95,5			
Ελλάδα		77,7			
Τσεχία		95,5			
Βουλγαρία	Ποσοστό προσυμπτωματικού ελέγχου για τον καρκίνο του παχέος εντέρου	4%	2019	EU-ROSTAT	
Ισλανδία		8%			
Νορβηγία		10%			
Φινλανδία		13%			
Γαλλία		46%			
Δανία		76%			
Βουλγαρία	Δεν είχα ποτέ προληπτικό έλεγχο για τον καρκίνο του παχέος εντέρου μέσω εκπαίδευσης	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	97,4%		
		Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	93,9%		
		Τριτοβάθμια εκπαίδευση	91,5%		
Δανία	Δεν είχα ποτέ προληπτικό έλεγχο για τον καρκίνο του παχέος εντέρου μέσω εκπαίδευσης	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	19,2%		
		Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	16,0%		
		Τριτοβάθμια εκπαίδευση	17,5%		

Εξισορρόπηση της ατζέντας της ΕΕ για την έγκαιρη ανίχνευση του καρκίνου

Όταν εξετάζουμε το εύρος της ανάγκης για έγκαιρη ανίχνευση του καρκίνου, πολλοί σκεφτόνται ότι οι πολιτικές της ΕΕ για τον καρκίνο μέχρι στιγμής έχουν παραμελήσει συγκριτικά τις ανάγκες υποστήριξης της έγκαιρης ανίχνευσης καρκίνου για τους πολλούς τύπους όγκων που δεν καλύπτονται από την πολιτική προσυμπτωματικού ελέγχου του καρκίνου – οι οποίοι είναι, πράγματι, η πλειοψηφία των τύπων όγκων.

Ως εκ τούτου, απαιτείται επανεξισορρόπηση και ανανέωση της πολιτικής της ΕΕ για τον καρκίνο για την καλύτερη αξιοποίηση ευκαιριών όπως:

- βελτίωση της παιδείας για την υγεία του πληθυσμού σχετικά με τα πρώιμα προειδοποιητικά σημάδια του καρκίνου,
- αξιοποίηση του πλήρους δυναμικού νεότερων τομέων της επιστήμης και κατανόησης, όπως ο κληρονομικός κίνδυνος καρκίνου,
- υποστήριξη της χρήσης τεχνητής νοημοσύνης στα προγράμματα έγκαιρης ανίχνευσης και διάγνωσης για να βοηθήσει στην ακρίβεια και την αποτελεσματικότητα, και,
- πιο πρόσφατα διαθέσιμα εργαλεία όπως η υγρή βιοψία και τα τεστ έγκαιρης ανίχνευσης πολλαπλών καρκινωμάτων.

Όρα για επιτάχυνση: για έγκαιρη ανίχνευση καρκίνου

Για την εκπλήρωση των δεσμεύσεων του Ευρωπαϊκού Σχεδίου Καταπολέμησης του Καρκίνου για τον προσυμπτωματικό έλεγχο του καρκίνου², στο πλαίσιο της επόμενης Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2024-2029, συνιστάται να αναληφθούν νέες ενέργειες για:

- ευαισθητοποίηση σχετικά με τις συστάσεις του Συμβουλίου της ΕΕ για τον προσυμπτωματικό έλεγχο του καρκίνου και το περιεχόμενό τους σε εθνικό επίπεδο, προκειμένου να τονωθεί η πολιτική δράση για την επίτευξή τους.
- να προβαίνουν σε τακτικές δημόσιες εκθέσεις σχετικά με την πρόοδο προς την εφαρμογή των συστάσεων του Συμβουλίου σχετικά με τον προσυμπτωματικό έλεγχο του καρκίνου, τον εορτασμό και την ανταλλαγή απόψεων για την επιτυχία και τη βελτίωση της πολιτικής και των αποτελεσμάτων προσυμπτωματικού ελέγχου όταν αυτά συμβαίνουν.
- να χρησιμοποιούν και να υποστηρίζουν έργα που επικεντρώνονται στην υλοποίηση σε περιφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο για να υποστηρίξουν τις χώρες στην επίτευξη των διευρυμένων συμβουλών των συστάσεων του Συμβουλίου της ΕΕ σχετικά με τα προγράμματα προσυμπτωματικού ελέγχου του καρκίνου.
- Παροχή υποστήριξης για νέες ερευνητικές προσπάθειες προσυμπτωματικού ελέγχου σε τομείς όπως: συμπεριφορικές γνώσεις, ανισότητες πρόσβασης και συμμετοχής στον προσυμπτωματικό έλεγχο, οικονομικά θέματα υγείας του προσυμπτωματικού ελέγχου και μεθοδολογίες προσυμπτωματικού ελέγχου που σχετίζονται με άλλους τύπους καρκίνου, όπως ο καρκίνος του δέρματος και του ήπατος,
- να δώσουν προσοχή στα αποδεικτικά πλαίσια για τη χρήση δοκιμών έγκαιρης ανίχνευσης πολλαπλών καρκινικών κυττάρων, και,
- διευκόλυνση της διαδικασίας για όλες τις χώρες να παρέχουν ισχυρή υποδομή δεδομένων που σχετίζεται με προγράμματα προσυμπτωματικού ελέγχου, και με κοινά πρότυπα για την άμεση συγκρισιμότητα, και την παροχή νέων γνώσεων, π.χ. πληροφορίες για τον γονότυπο του HPV σε σχέση με τον προσυμπτωματικό έλεγχο του καρκίνου του τραχήλου της μήτρας.

Προκειμένου να εξισορροπηθεί και να γίνει ολοκληρωμένη η πολιτική της ΕΕ για τον προσυμπτωματικό έλεγχο του καρκίνου, συνιστάται:

- να αναγνωριστεί η αυξανόμενη επιστήμη, η κατανόηση και τα εργαλεία υποστήριξης που είναι διαθέσιμα σε σχέση με τον κληρονομικό κίνδυνο καρκίνου. Αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει:
  - ▶ προώθηση της αύξησης της διαθεσιμότητας εργαλείων και υπηρεσιών υποστήριξης του κληρονομικού κινδύνου καρκίνου σε εθνικό επίπεδο, μεταξύ άλλων μέσω της χρηματοδότησης του έργου EU4Health και Horizon Research (π.χ. υποστήριξη της επαγγελματικής αναβάθμισης της ογκολογίας σε αυτό το θέμα)
  - ▶ παρακολούθηση της πρόσβασης πολιτών και ασθενών σε συμβουλευτική για τον κληρονομικό κίνδυνο καρκίνου ως μέρος του Ευρωπαϊκού Μητρώου Ανισοτήτων για τον Καρκίνο³
- Στο πλαίσιο του προγράμματος Horizon Europe και της Ερευνητικής Αποστολής της ΕΕ για τον Καρκίνο, η προσοχή θα πρέπει να επικεντρωθεί στην υποστήριξη της ερευνητικής ατζέντας που σχετίζεται με τη χρήση υγρής βιοψίας για την έγκαιρη ανίχνευση καρκίνου και γενικότερα με τις δοκιμές έγκαιρης ανίχνευσης πολλαπλών καρκινικών.

² Ευρωπαϊκή Επιτροπή, νέες συστάσεις της ΕΕ για τον προσυμπτωματικό έλεγχο του καρκίνου https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_7548

³ <https://cancer-inequalities.jrc.ec.europa.eu/>

- Σε μίμηση του εξαιρετικά επιτυχημένου Ευρωπαϊκού Κώδικα κατά του Καρκίνου για τη βελτίωση της παιδείας για την υγεία σχετικά με τον κίνδυνο και την πρόληψη του καρκίνου, θα πρέπει να ανατεθεί για ανάπτυξη και διάδοση ένας συνοδευτικός Άτλαντας της ΕΕ για τα έγκαιρα προειδοποιητικά σημάδια του καρκίνου.

Ένα εργατικό δυναμικό της ογκολογίας σε κρίση: αυτοί ενδιαφέρονται για εμάς, εμείς αντίστοιχα

Η έλλειψη εργατικού δυναμικού στην ογκολογία: δεν είναι ωρολογιακή βόμβα. Είναι ήδη εδώ.

Οι επαγγελματίες του καρκίνου της Ευρώπης είναι οι κινητήρες που οδηγούν την απόδοση των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης για την καταπολέμηση του καρκίνου και την επίτευξη καλύτερων αποτελεσμάτων. Δεν μπορεί να υπάρξει πρόληψη, διάγνωση, θεραπεία, φροντίδα, παρακολούθηση και φροντίδα του καρκίνου χωρίς εργατικό δυναμικό για τον καρκίνο. Πράγματι, όπως εκφράζεται στον Ευρωπαϊκό Κώδικα Πρακτικής για τον Καρκίνο, κάθε καρκινοπαθής θα πρέπει να περιμένει, ως δικαίωμα, να λάβει περίθαλψη από μια εξειδικευμένη διεπιστημονική ομάδα (αριθμός 4, δεξιά).

Ωστόσο, το δικαίωμα των καρκινοπαθών σε εξειδικευμένη πολυεπιστημονική περίθαλψη για τον καρκίνο δεν μπορεί ποτέ να επιτευχθεί, ενώ η οξεία και πειστική κρίση στην έλλειψη εργατικού δυναμικού στην ογκολογία δεν αντιμετωπίζεται.

Η ΕΛΛΕΙΨΗ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΩΣ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΟΔΗΓΟΣ ΤΗΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ ΤΟΥ ΚΑΡΚΙΝΟΥ.

Ακριβή και συγκρίσιμα δεδομένα σε όλες τις χώρες της ΕΕ, σύμφωνα με ειδικότητες, δεν συλλέγονται επί του παρόντος δημόσια και δεν δημοσιεύονται ως κοινός πόρος για τη χάραξη πολιτικής βοήθειας και τον διασυνοριακό σχεδιασμό εργατικού δυναμικού στον τομέα της υγείας. Ωστόσο, τέτοιες πληροφορίες, όπως υπάρχουν, δημιουργούν επίσης μια εντύπωση για την ανισότητα στη διαθεσιμότητα επαγγελματικής περίθαλψης και θεραπείας σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Χώρα	Δείκτης	Αξία	Έτος	Πηγή
Ελλάδα	Νοσηλευτές ανά 100.000 κατοίκους	338	2019	EUROSTAT
Γερμανία		1395	2019	
Νορβηγία		1788	2019	
Αλβανία	Πατροί ανά 10.000 κατοίκους	18.83	2020	Πύλη δεδομένων Εθνικών λογαριασμών εργατικού δυναμικού της ΠΟΥ
Γαλλία		33,24	2020	
Ελλάδα		63.06	2020	
Σουηδία	Φαρμακοποιοί ανά 10.000 κατοίκους	70,62	2020	
Ολλανδία		2.16	2020	
Μαυροβούνιο		2.34	2021	
Ελβετία		6.73	2019	
Ισπανία		13.16	2020	
Βέλγιο		20.27	2021	

Οι ελλείψεις εργατικού δυναμικού στην ογκολογία οδηγούν σε ένα ευρύ φάσμα επιβλαβών επιπτώσεων, όπως:

- Καθυστερήσεις στην ανίχνευση, την ακριβή διάγνωση και την έναρξη της θεραπείας του ασθενούς.
- Λιγότερος χρόνος για κλινική φροντίδα μεταξύ επαγγελματία και ασθενή, επηρεάζοντας τη λήψη κλινικών αποφάσεων και την ποιότητα της φροντίδας που λαμβάνει ο ασθενής.
- Αυξημένη πιθανότητα συμβάντων για την ασφάλεια των ασθενών σε περιοχή θεραπείας που περιλαμβάνει φάρμακα και διαδικασίες υψηλού κινδύνου.
- Συμπτώματα επαγγελματικής εξουθένωσης, κατάθλιψης και άλλες αρνητικές επιπτώσεις στην υγεία και την ευημερία των επαγγελματιών που εργάζονται υπερβολικά που εργάζονται σε περιβάλλοντα με έλλειψη προσωπικού, και,
- Δυσσαρεστημένοι επαγγελματίες που εγκαταλείπουν οριστικά τον τομέα της ογκολογίας και της υγείας, επιδεινώνοντας περαιτέρω την έλλειψη εργατικού δυναμικού.

« Η κρίση του εργατικού δυναμικού στον τομέα της υγείας στην Ευρώπη δεν είναι πλέον μια διαφαινόμενη απειλή – είναι εδώ και τώρα. Δρ Hans Henri P. Kluge, Περιφερειακός Διευθυντής του ΠΟΥ για την Ευρώπη, Μάρτιος 2023]

Υπερβαίνοντας τα έργα: η περίπτωση ενός σχεδίου δράσης της ΕΕ για την αντιμετώπιση των ελλείψεων εργατικού δυναμικού στον τομέα της υγείας.

Χρειάστηκε η πανδημία COVID-19 για να αφυπνίσει την πολιτική προσοχή στις προϋπάρχουσες ευπάθειες που αντιμετωπίζουν όλα τα συστήματα υγείας σε θέματα όπως η έλλειψη φαρμάκων και η έλλειψη ιατρικών προϊόντων. Κατά τη διάρκεια της πανδημίας αποδείχθηκε η επιτυχία του συστήματος, όπως αποδεικνύεται από την ταχεία ανταπόκριση στην πληρέστερη ενδυνάμωση των σχετικών παραγόντων, όπως ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων και το νέο τμήμα ετοιμότητας και ανταπόκρισης σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης της ΕΕ για να είναι ενεργά και να συμμετέχουν στην πρόληψη τέτοιων ελλείψεων και στην καλύτερη διαχείριση της διασυννοριακής συνεργασίας όταν συμβαίνουν. Δυστυχώς, κανένα τέτοιο μάθημα δεν έχει διδαχτεί ακόμη σχετικά με την αντιμετώπιση της έλλειψης εργατικού δυναμικού στον τομέα της υγείας, ένα άλλο σημαντικό χαρακτηριστικό της πανδημίας COVID-19. Αυτό πρέπει να αλλάξει πριν επιδεινωθούν οι επιπτώσεις της χρόνιας έλλειψης προσωπικού, δεδομένου ότι τυχόν λύσεις θα χρειαστούν χρόνο για να επιτύχουν τον στόχο τους.

Όρα για επιτάχυνση: για τους επαγγελματίες ογκολογίας της Ευρώπης.

Για την αντιμετώπιση της κρίσης του εργατικού δυναμικού στον τομέα της υγείας και της ογκολογίας στην Ευρώπη, συνιστώνται οι ακόλουθες ενέργειες:

- Για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα στο υψηλότερο επίπεδο, θα πρέπει να αναπτυχθούν **συστάσεις του Συμβουλίου της ΕΕ για την αντιμετώπιση της κρίσης του εργατικού δυναμικού στον τομέα της υγείας στην Ευρώπη και να συμφωνηθούν από τις κυβερνήσεις των 27 κρατών μελών της ΕΕ**. Τέτοιες συστάσεις θα πρέπει να επιτευχθούν μέσω μιας διαδικασίας συν-δημιουργίας που περιλαμβάνει ευρεία, δημόσια και στοχευμένη διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη.
- Σύμφωνα με αυτήν τη Σύσταση του Συμβουλίου, θα πρέπει να ανατεθεί αμέσως **μια μελέτη σε επίπεδο ΕΕ σχετικά με την έκταση, τις αιτίες και τις πολιτικές λύσεις για την έλλειψη εργατικού δυναμικού στον τομέα της υγείας**. Τα ζητήματα που καλύπτονται θα πρέπει να περιλαμβάνουν: επιπτώσεις στη φροντίδα των ασθενών, επιπτώσεις στην ευημερία για τους επαγγελματίες υγείας, τις ευκαιρίες μείωσης της γραφειοκρατίας για να διαδραματίσουν ρόλο στην αντιμετώπιση της κρίσης και το ρόλο της κοινής χρήσης εργασιών και ψηφιακών λύσεων για την υποστήριξη της αποτελεσματικής χρήσης του χρόνου των επαγγελματιών υγείας και ογκολογίας. Η μελέτη θα πρέπει επίσης να εξετάσει τις άμεσες, μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες ανάγκες σε δεξιότητες και τα κενά στην ογκολογική περίθαλψη σε όλη την Ευρώπη, καθώς και τον ρόλο της πρωτοβάθμιας περίθαλψης για την καλύτερη υποστήριξη της βέλτιστης χρήσης των πόρων στην υγεία και την ογκολογική φροντίδα.
- **Η Eurostat** θα πρέπει να λάβει **εντολή** και προϋπολογισμό για τη διεξαγωγή διεξοδικών ασκήσεων σχετικά με την αναφορά της **ικανότητας πόρων του εργατικού δυναμικού στον τομέα της υγείας** σε ολόκληρη την ΕΕ.
- Αναφορά σχετικά με τις ανισότητες στην πρόσβαση ασθενών σε βασικά επαγγέλματα ογκολογίας ως μέρος του **Ευρωπαϊκού Μητρώου Ανισοτήτων για τον Καρκίνο**. Αυτό θα πρέπει ιδανικά να περιλαμβάνει δείκτες όχι μόνο για τον αριθμό του εργατικού δυναμικού αλλά και για δείκτες ευημερίας του εργατικού δυναμικού.
- Το **τμήμα ετοιμότητας και αντίδρασης σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης της ΕΕ για την υγεία** θα πρέπει επίσης να έχει αρμοδιότητα να πραγματοποιεί χαρτογράφηση και προγραμματισμό του εργατικού δυναμικού στον τομέα της υγείας.
- Στοιχεία του νέου σχεδίου δράσης της ΕΕ για την ψυχική υγεία θα πρέπει να στοχεύουν στην υποστήριξη των αναγκών ψυχικής ευεξίας των επαγγελματιών υγείας.
- Ο ρόλος του προγράμματος Digital Europe και EU4Health της ΕΕ στην προώθηση της καλύτερης χρήσης της ψηφιακής τεχνολογίας στην υγειονομική περίθαλψη θα πρέπει να ενισχυθεί έχοντας κατά νου την ανάγκη δράσης για την αντιμετώπιση της κρίσης του εργατικού δυναμικού στον τομέα της υγείας και να περιλάβει την εστίαση στην υποστήριξη της επίτευξης **πλήρως ψηφιοποιημένης παροχής υγειονομικής περίθαλψης σε όλες τις χώρες, συμπεριλαμβανομένης της ψηφιοποιημένης διαχείρισης φαρμάκων**.

europa
cancer
ORGANISATION

Rue de la Science 41
1040 Brussels, Belgium
+32 2 775 03 00

manifesto@europeancancer.org
europeancancer.org/manifesto

[#EUCancerManifesto](https://twitter.com/EUCancerManifesto)

Με την
υποστήριξη της:
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΚΑΡΚΙΝΟΥ
ΕΛΛΟΚ